

március 27. kedő műsorszám a zenekar hangversenye...

12.30: Idő-zena. 18: Rádió-áb. 19.30: Grammo-ristán és Izolda c.

9.30: Hírek. 12.25: Hírek. 2.45: Hírek. Pontos időjelzés, idő...

15: Jazz. Araszletek. Gondalok. Szevillai bor...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

Szevillai borbély c. Filhar-...

XIV. ÉVF. Cluj-Kolozsvár 1931. március 5691 ÉV Niszán

Taxa postala platite in numerar No. 224.716-929

Ara 5 lej

UJ KELET

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Baron L. Pop (v. Brassai uca) 10 szám. Telefon 8-77

ELOFIZETESI ARAK: Félévre 600 lej, Negyedévre 320 lej, Egy hónapra 110 lej

KULFÖLDI ELOFIZETESI ARAK: Egy hóra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénznem), Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerinti ártéknek fel

A kocsmán a sor...

írta: MARTON ERNŐ

Azt hiszem, nem nagy öröm kocsmárosnak lenni, különösen falusi kocsmárosnak. Akik ezt a nem éppen előkelő pályát választották...

Ezen a pályán ugyanis a legutóbbi időik meglehetősen nagy számban voltak képviselve. Ehhez a dicsőséghöz nem valami királyi kegy, vagy privilégium révén jutottunk...

Am a kocsmáiparban is csakhamar megnyilatkozott az a vastörvényszerűség, amely oly mélyen és szomorúan jellemző a zsidóság gazdasági sorsára és elhelyezkedésére a galutban...

Kemény, kegyetlen sors volt ez, amely gyakran emberfölötti teljesítményekre ösztökélt és amelyet csak az a remény tett elviselhetővé, hogy a felvilágosodás új korszakának beköszöntével előbb, utóbb meg fog szünni a mi kálváriajárásunk is...

versenyfutást, melyben ha nem mi vagyunk az elsők, már menthetetlenül el is veszünk.

Ami a romániai zsidó kocsmárosokkal most történik (és történik már tíz esztendeje) nem egyéb mint folytatása és újra ismétlődése ennek a történelmi processzusnak. A mór megtette köteletségét, a mór mehet. Tíz év óta ezek a zsidó kocsmárosok a sűrűn változó román kormányok „Prügelkrabei”...

Nem így azonban a most dicsőségesen uralkodó nemzeti-parasztpárt, amely a törvényesség és a demokrácia jelszavaival követtele és szerezte meg magának a hatalmat. Minek egyenként és részletekben bibelödni ezekkel a zsidó kocsmárosokkal, amikor egyetlen snájdig rendelettel el lehet intézni őket...

Sajnos, korai volt az öröm. Megfeleltekünk róla, hogy minálunk a parlament tervez a zsidó kocsmárosok ellenére nemrég megjelent egy pénzügyminiszeri rendelet, amely elrendeli az összes kocsmárosok bevonását és árlejítés útján való bérbeadását...

Az Országos Zsidó Tanács sürgeti az állampolgársági törvény módosítását

Megnyit Bukarestben a palesztinai termékek kiállítását, amelyet az iparügyi miniszter is meglátogat. Az Országos Zsidó Tanács ülésén a párizsi egyetem numerus clauzus rendjét is tárgyalták

Bucuresti-Bukarest, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az országos zsidó tanács néhány nappal ezelőtt Adolf Stern elnöke alatt ülést tartott, amelyen megvitatták az aktuális zsidó problémákat. Dr. Fischer Tivadar országgyűlési képviselő és dr. Mayer Ebner szenátor beszámoltak a zsidó parlament munkájáról, majd

hosszabb megbeszélés tárgyává tették az állampolgársági törvény módosításának problémáját.

Ugyancsak megvitásra került az a levél is, amelyet a párizsi egyetem orvosi fakultása intézett a bukaresti egyetemhez és amely könnyen azt vonhatja maga után, hogy a romániai zsidó diákok csak redukált számban fogják tanulmányaikat a francia egyetemeken folytathatni.

A megbeszélések eredményeképpen elhatározták, hogy audienciát kérnek Mironescu miniszterelnöktől, aki előtt ki fogják fejteni a zsidóság követeléseit. A miniszterelnök ma délelőtt, vagy délután fogja az országos zsidó küldöttséget fogadni. A küldöttség ki fogja fejteni, hogy

bár a trónbeszéd bejelentette az állampolgársági törvény módosítását, a kor

dennapi kenyerüket ezzel a foglalkozással, válnak máról-holnapra kenyérlenné és néznek a biztos pusztulás elé. Gyermekeket és aggyasztányokat tesznek ki szemrebbenés nélkül a legkétségbeejtőbb jövő országutjára.

Teianu államtitkár ur ugyan azt mondja: hol itt az igazságtalanság? Hiszen a zsidók éppen olyan esélyekkel vehetnek részt ezeken az árlejítéseken, mint a románok. Hát ez nem igaz. Itt vannak mingyárt a hadirokkantak, akik tíz százalékkal olcsóbb ajánlat esetén is megkapják a bérletet. De akik ismerik az ilyen nyilvános árlejítések mechanizmusát és különösen a gyámhatóságok szuverén jogát az ajánlatok elbírálása tekintetében, azok tudják, milyen kevés reménye lehet egy zsidónak egy-egy ilyen árlejítés tekintetében.

Nem akarunk most foglalkozni azzal, mennyire elhibázott a törvény alap gondolata, amely abból indul ki, hogy a községeknek jelentős jövedelmi forrást biztosítson a kocsmárosok bérbeadásából. Részletjelenlége ez annak az elhibázott rendszernek, amely fokozatosan megfosztotta a községeket természetesen jövedelmi forrásaiktól, az adóktól, egyedül az államnak tartván azt fenn, míg a községeket és városokat rászoritotta arra, hogy ilyen közvetett, igazságtalan és bizonytalan jövedelmekből fedezzék egyre fokozódó szükségleteiket. A tultengő állami mindenhatóság siralmas megnyilatkozása ez, amely elszív minden életlehetőséget a község elől, hogy aztán ilyen surrogátumokkal pótolja azt. Nem alkalmas a perc, hogy a kérdésnek ezzel az oldalával most behatóbban foglalkozzunk.

mány a mai napig nem nyújtotta be az idevonatkozó javaslatot.

Eppen ezért az országos zsidó tanács kéri, hogy vegye tárgyalás alá a parlament Rosenbergszabályi képviselő parlamenti kezdeményéből betervezett javaslatát, vagy pedig terjessze be a kormány még ebben a szesszióban a Junian által kidolgozott törvénytervezetet.

Ugyancsak kérni fogják a miniszterelnököt, hasson oda, hogy az a válasz, amelyet a kormány a párizsi egyetem levelére adni akar, ne legyen káros kihatással a romániai zsidó diákok tanulási lehetőségeire.

Itt említjük meg, hogy ma délelőtt megnyit Bukarestben a Barascheum termében Palesztina mezőgazdasági és ipari termékeinek kiállítását. Az ünnepélyes megnyitón résztvett dr. Felix Rosenbluth, a cionista exekutív tagja, aki lendületes beszédben ismertette a palesztinai ipar és mezőgazdaság fejlődését az elmúlt tíz esztendőben, kiemelve a zsidó kolonisták és a zsidó munkások érdemeit.

A kiállítást vasárnap meg fogja látogatni Manolescu ipari és kereskedelmi miniszter is,

akik a bukaresti szervezet vezetői fognak üdvözölni.

De foglalkoznunk kell a kérdésnek azzal az oldalával, amely most éget s amelyre azonnali reparációt követelünk. Itt flagráns és brutális törvénytörést történt, mert egy miniszteri tollvonással évtizedes szerzett jogokat akarnak elkobozni anélkül, hogy ennek a jogfosztásnak a legesekélyebb törvényes alapja lenne. Nem arról van most szó, hogy ki milyen esélyekkel vehet részt bizonyos árlejítéseken. De arról, hogy a törvény szava és intenciója szerint a régi italmérségi engedélyek egyáltalán nem bocsáthatók árlejítés alá, mert azok változatlanul régi tulajdonosaikat illetik. Elvárjuk parlamenti képviselőinktől, hogy érvényt fognak szerezni a törvény éppen általuk kivívott intenciójának és erejük teljes megfeszítésével fognak küzdeni azért, hogy megakadályozzák a zsidó kocsmárosok ellen irányuló igazságtalan rendelet végrehajtását.

Mi nem vagyunk boldogok, mégkevésbé büszkéek arra, hogy a kocsmáiparban számarányunknál nagyobb mértékben vagyunk képviselve. Egészségtelen gazdasági elhelyezkedésünk következményének tekintjük ezt és igyekszünk a magunk erejével és a magunk módján normalisabbá tenni gazdasági elrendeződésünket. Ma azonban egy reális adottsággal állunk szemben és nem engedhetjük meg, hogy zsidó egzisztenciák tizezrei a hivatalnoki önkény játékszereivé váljanak.

Nyugvópontra kell végre juttatnunk a zsidó kocsmárosok egy évtized óta felbolygatott problémáját. Ez a törvény megadja a lehetőséget erre. Amit tehát most követelünk, a legegyszerűbb polgári jog: követeljük a törvényességet!

A lengyelországi zsidóság helyzete

„Ha majd javul a helyzet, javul a zsidók sorsa is“

Varsó, március 26. A lengyel köztársaság elnöke, Mosaiczki professzor a napokban audiencián fogadta a Zsidó Távirati Iroda igazgatóját, Jakob Landaut, akivel hosszasan elbeszélgetett számos, a zsidóságot érintő problémáról. Az elnök alaposan informáltatta magát a zsidóság osztrághelyzetéről, különösen érdekelte a Joint Distibution Cimmittee munkája.

Az újságíró az elnöki audiencia után Slawoy-Skladkowsky tábornok belügyminiszterhez ment, aki előtt szóvá tette a zsidó hitközségekre vonatkozó új lengyel törvényt. Ez a törvény ugyanis — mint az Uj Kelet jelezte — jogot ad a választási bizottságoknak arra, hogy megfossza választói joguktól azokat a tagokat, akik a vallás ellen nyíltan agitálnak. Ez a rendelkezés ugyanis Lengyelország zsidóinak nemortodox táborában éles kritikát váltott ki.

A belügyminiszter ehhez a kérdéshez a következőket jelentette ki:

— A kormány elvi okokból soha nem avatkozott a zsidó társadalom belső ügyeihez és a jövőben sem kíván beavatkozni. Ha a választási eljárásba mégis fölvettek egy ilyen rendelkezést, akkor ez nyilván azért történt, mert a kormány meg akarja óvni a lengyelországi zsidó hitközségek vallási karakterét. Ezt egyébként a zsidó közélet ama részének kívánsága alapján rendezte el, amely a zsidó vallási karakternek a hitközségek életében való megőrzése körül érdekében van. A bizottságoknak ama joga, hogy megfoszthat bizonyos tagokat választási jaguktól, azt a célt szolgálja, hogy a hitközségek életét megóvja a szélső radikális elemek, mint például a kommunisták dezorganizációjától. Ezeknek az elemeknek a jelenléte a zsidó hitközségben nem egyeztethető össze a zsidó hitközségi élet alapelveivel és taktikájuk abból áll, hogy a zsidó közösséget vallási érzelmében sértse.

— Nagy szimpátiával viseltem — mondotta a belügyminiszter — a cionizmussal szemben. Ennek többször adtam kifejezést, tudom, hogy a súlyos gazdasági depresszió ellenére a lengyelországi zsidók állandóan jelentékeny összegeket adakoznak Palesztina javára.

— Lengyelország zsidói — folytatta a miniszter — aktív részt vesznek mint nemzetűi kisebbség is az ország különböző törvényhatóságában. Több helyen alpolgármesteri állást töltenek be, városi tanácsosok és általában teljes jogegyenlőséget élveznek az egész vonalon.

A miniszter elismerte, hogy a zsidók gazdasági helyzete Lengyelországban nagyon súlyos, viszont az általános depresszió kihat Lengyelország lakosságának minden rétegére. Azért Lengyelországban senki éhen nem hal. Elelem bőségben van és minden elég olcsó. Ha az általános helyzet javul — mondotta végül a miniszter — bizonyára a zsidók helyzete is kedvezőre fordul.

— Santiago Alba herceg visszatért Spanyolországba. Madridból jelentik: Santiago Alba herceg, Spanyolország egyik legtekintélyesebb politikusa, akít Primo de Rivera puccsa óta távol élt hazájától, nyolc évi távollét után most visszatért Madridba és kijelentette, hogy újból részt fog venni a politikai életben.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

CLUJ, CAL. REG. FERD 7 S%

Fiókiintézetek: Dej-Dés, Beclean, Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágyes, Jibou-Zsibó, Zálau-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagyenyedi Kisegít Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvár fiókiintézet

Saját tőkéi 60 millió lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

Engedélyezett devizahely!

A husvéti ünnepek előtt sem Newyorkban, sem Londonban nem lesz több kölcsönkibocsátás

Ausztria 150 millió sillinges belső kölcsönt vesz fel

London, március 26. Gazdasági és pénzügyi sajtóorgánomok információi szerint a husvéti ünnepek előtt sem Newyorkban, sem Londonban nem lesz már több kölcsönkibocsátás.

A görög kölcsön 4.6 millió font sterling s ebből Londonban 2 milliót bocsátanak ki jegyzésre. A többit Newyork, Amszterdam, Stokholm, Bern és Athénben helyezik el.

Bécs, március 26. Juch osztrák pénzügyminiszter a sajtó képviselői előtt ismertette az osztrák lakásépítő kölcsön ügyét. Közölte, hogy Ausztria a háboru óta most vesz fel első ízben ily nagy összegű, 150 millió sillinges belső kölcsönt. A jegyzés kezdete március 27, lezárása április első napja. Kibocsátási árfolyam 95, kamatláb 7.33 százalék. Törlesztési idő 40 év.

Weizmannfontos nyilatkozatokot tett a Waad Leumi ülésén

Az új földreform-rendelet ki fogja elégíteni a zsidóságot

Jeruzsálem, március 26. Március 22-én este a Waad Leumi (Palesztina) Zsidó Nemzeti Tanácsa) ülést tartott, amelynek jelentőségét emelte dr. Chaim Weizmann, a cionista világszervezet elnökének jelenléte. A Waad Leumi tagjai barátságosan üdvözölték az elnököt, aki nagyszabású beszédet tartott a cionizmus és a palesztinai zsidó jövőképéről.

— Mindeztideig — mondotta dr. Weizmann — az angol kormány és a Jewish Agency közötti tárgyalások folyamán a palesztinai törvényhozó gyűlés (Legislative Assembly) problémája nem került megvitatás alá. Valótlan az a híresztelés, hogy a cionista vezetőség hozzájárulását

adta volna a Legislative tervéhez. A tényekkel azonban szembe kell nézni. A tervet valamelyes formában felszínre fogják hozni.

— Az új földreformra vonatkozó rendelet a közeljövőben meg fog jelenni — folytatta dr. Weizmann — és bizonyára ki fog bennünket elégíteni.

M. M. Ussischkin, akinek felajánlották a Waad Leumi elnöki tisztségét, ezt a meg bízattat elhárította magától. Az ülésen, amelyen Weizmann nagy beszédet tartotta, Ussischkin nem jelent meg.

Weizmann a peszachi ünnepeket Palesztinában fogja töltetni. Innen Amerikába utazik.

Anyja és Deckerné iránti érzelmei adtak erőt Bauernek a fogság elviselésére

Bauer Gusztáv hatszáz kereszt-rejtvényt készített a fogságban

és író keres, aki bűnügyét dramatizálná

Bécs, március 26. A felmentő ítélet után a bíróság szabadlábra helyezte a nagy per vádlottját. Bauer az éjszakát még a bíróság fogházában töltötte s csak a kora reggeli órákban jelent meg Spiegelgasse 21. számú házában lévő lakásán. Valóságos bucsujárás indult meg a délelőtti folyamán Bauer lakása felé. Ismerősök, akik gratulálni jöttek, újságírók egymásnak adják a kilincset. Bauer Gusztáv örömtől sugáró arccal fogadja a szerencsekívánatokat. Jókedvű és friss, egyáltalában nem látszik meg rajta sem a hosszú vizsgálati

fogság, sem pedig az utóbbi napok izgalmainak nyoma. Egy újságíró kérdésére a következőképp nyilatkozott:

— Csak ma reggel negyed 6-kor jöttem haza a fogházból. A felmentő ítélet után visszamentem a cellába, összesomagoltam kofferemet és el akartam hagyni az épületet, hogy felkeressem anyámat, akit husz hónapja nem láttam. Legnagyobb meglepetésemre a fog házörök közötték velem, hogy az uccán tüntetnek az emberek s ezért a törvény szék elnöke azt a kívánságát fejezte ki, hogy az éjszakát még töltsöm a fogház-

ban. Így tehát visszatértem a cellámba és ott töltöttem az éjszakát, természetesen már nem mint rab, hanem mint vendég. Mielőtt a per kimeneteléről beszélnék, röviden a következőket akarom megjegyezni:

Köszönet az esküdteknek

— Minden utonállóban perének befejezése után feltámad az a végy, hogy néhány köszönő szót intézzen bíráihoz. Nagyon kellemetlenül érintett ezért engem, hogy a tárgyalás elnöke, aki egészen a rezuméig nagyon tárgyilagosan viselkedett, megakadályozta, hogy köszönetemet fejezzem ki az esküdteknek. Kérem, legyen szives és a sajtó útján adja tudtára az esküdteknek legőszintebb köszönetemet.

— Ami a vizsgálati fogságom alatti bánásmódot illeti, a következőket mondhatom: Különbséget kell tenni a bánásmód között, amelyben cellafogságom alatt volt részem és a vizsgálóbíró bánásmódja között. A cellámban a lehető leghumánusabban bántak velem. A vizsgálóbíró viselkedéséről velem szemben világosan beszél magam a pers ehhez semmiféle megjegyzésem nincsen.

— Mik a tervei?

— Hogy mik a terveim. Egyelőre Bécsben maradok. A tárgyalás, folyamán többször szó esett arról, hogy kétféle lélek küzd bennem: a kereskedő rideg lelke és az ideális törekvésű muzsikus és komponista lelke. Eddig csak a kereskedői tevékenységre koncentráltam magamat és szívőből sajnálom, hogy üzleti utazásaim miatt, amelyek egy évből hathónapi időmet lefoglalták, nem tudtam kellőképp zenével foglalkozni. Talán a sors intése, hogy hosszú vizsgálati fogságom alatt sokat foglalkozhattam zenével. Bár autodidakta vagyok, de azért zenetanulmányokat végeztem és pedig Lafite tanárnál, Camillo Hornnál, Grögernél stb. Vizsgálati fogságom alatt egész csomó zenedarabot, dalt és tánczenét komponáltam. Meg vagyok győződve arról, hogyha jó szövegkönyvet kapnék, akkor operettet is tudnék csinálni, vagy megfelelő filmszűzést is megtudnék zenésíteni.

„Soha sem vesztettem el bizalmamat“

— Magától értetődő, hogy nem mindig voltam olyan hangulatban, hogy zenéi ideákkal foglalkozzam. Azután időmnek nagy részét kereszt-rejtvények készítésével töltöttem. Nem kevesebb, mint 600 rejtvényt csináltam és azzal a tervvel foglalkozom, hogy egy rejtvénykönyvet összekötve egy reklámszöveggel adok ki.

— Sokan csodálkoztak, hogy miképp tudtam olyan lelki nyugalommal elviselni hosszú vizsgálati fogságomat és a tárgyalás izgalmait. Elhíheti, hogy sohasem vesztettem el bizalmamat, hogy a vizsgálat és védőm kiváló képességei kiderítik majd ártatlanságomat. Ehhez hozzájárul még az az érzélem, amelyet anyámmal és azzal a hölgygel szemben érzek, akinek a nevét a per folyamán olyan sokan emlegettek. Ezek az érzelmek adták meg az erőt ahhoz, hogy a legsúlyosabb sorscsapásokat is elviseljem.

— A lainzi gyilkosság rejtély és az is marad. Nem tudom, lesz-e elegendő erőm ahhoz, hogy a per anyagával, főképp pedig egyes tanúk terhelő vallomásaival még foglalkozzam. Ha akadna író, akinek szándékában volna ezt a bűnügyet dramatizálni, vagy annak anyagát egy zenedrámahoz felhasználni, ehhez a munkához szívesen állok rendelkezésére munkatárs gyanánt.

A beszélgetést sűrűn szakítják meg telefonfelhívások és a beszélgetés vége felé megjelenik a szobában Bauer Gusztáv anyja, egy szimpatikus öregasszony, akin nem látszik meg, hogy hetvenkétéves.

— Nem adok intervjut — mondja — de elképzelheti, hogy milyen boldog vagyok, hogy a borzalmasan hosszú idő után fiam ártatlansága kiderült. Igazán csoda, hogy a sok izgalom után ezt a pillanatot élvezem el.

Bizonyítj

Moldován

Cluj-Kolozsva Kelet tudósító paragrafusaiért mért halálos c mindazokat a amelynek egzisztenciájáról holnapra, majd el a szesz törvény, amely egész latinját mely a szesz val" kitermelte és az orszg körendszert olyaduzzasztotta, a lam életében n legpregnansabb tizezreit teszi ban részletesen merési engedél rendeletéről, m legnyilvánvaló hatállyal elrenlyek licitációjá

Mi ak

Az illetékes intencióira jel szövege, amely hogy a törvényben volt italm függesztés nem nyert alkalmaz törvényt a kan tott gyűlésen s sul Official" 19 jelent számba vénytervezet v világosabban d cíókkal készült cíókkal hajtják szóra a Monito 3053 oldal más

— Elrende

rafusának fe M. Ghelme urak, a kam 179-ik törvény Tivadar képvisítő javaslat

A 179. tördik bekezdés

„Az első (tine) szó ut szó szurassé

„A második mérés“ (debi kifejezést ke

Ilyenformá első és más képpen fog l

„Szemes is italméréseket községekben joga“

„Egyetlen gekben nem vagy községi amely a 185. ság döntésé azok létesité felett.“

Következik

— A mód bocsátják és Ezt a szöveg Monitorul Ofic igazolására, h

a törvény tá intencióval.

Dr. Fischer T javaslatla éppe vénytervezet s változtassa és

az a körülm Fischer Tiva val fogadta

vánvalóvá, h let magá

Ezek szerint ominózus rend

Bizonyítjuk a Monitorul Oficial 63—1930-i számával:

Az italmérési engedélyek felfüggesztéséről szóló miniszteri rendelet meghamisítja a törvény 179-ik §-ának eredeti intencióit

A törvényszakasz dr. Fischer Tivadar módosító javaslatával ment keresztül, de a miniszteri rendelet nem számol a módosítással. Országos akciói indítottak a vendéglősök a rendelet felfüggesztésére. Kétszázötven tagból álló küldöttséget küldenek a király elé

Moldovan Valér, tartományi igazgató: „Én a magam hatáskörében semmit sem lehetek“

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új szesz törvény paragrafusával az ország kocsmárosaira mért halálos csapás, izgalomban tartja mindazokat a kereskedelmi szakmákat, amelyek egzisztenciális lehetőségeit már holnapra, minden átmenet nélkül vágják el a szesz törvény intézkedései. Ez a törvény, amely a törvénytelen ségeknek egész lavináját zúdította az országra, mely a szeszgyártás „rendszerbeállításával“ kitermelte a feketeszesz rákfenéjét és az ország közéletében tényező baksis-vendégszert olyan panama-konjunktúrává duzzasztotta, amelyre talán egyetlen állam életében nem volt még példa, most a legpregnansabb intencióval egzisztenciák tizeit teszi tönkre. Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk az italmérési engedélyek bevonásáról intézkedő rendeletről, mely a törvény szövegének legnyilvánvalóbb kijátszásával április 15-i hatállyal elrendeli az italmérési engedélyek leltációját.

Mit mond a törvény és mit akar a rendelet

Az illetékes minisztériumi tényezők intencióira jellemző, hogy a törvény szövege, amely kifejezetten hangsúlyozza, hogy a törvény életbelépte előtt érvényben volt italmérési engedélyekre a felfüggesztés nem érvényes, milyen módon nyert alkalmazást a gyakorlatban? A törvényt a kamara 1930 június 4-én tartott gyűlésén szavazták meg. A „Monitorul Oficial“ 1930 szeptember 4-én megjelent számában látott napvilágot a törvénytervezet vitája, amelyből mindennél világosabban derül ki, hogy milyen intenciókkal készült a törvény és milyen intenciókkal hajtják azt végre. Idézzük szóról szóra a Monitorul Oficial 63. számából a 3053 oldal második hasábjáról:

— Elrendeli a törvény 179-ik paragrafusának felolvasását.

M. Ghelmegeanu előadó: Képviselő urak, a kamara pénzügyi bizottsága a 179-ik törvényszakaszhoz dr. Fischer Tivadar képviselő ur következő módosító javaslatát fogadta el:

A 179. törvényszakasz első és második bekezdéséhez:

„Az első bekezdéshez a „tartani“ (ține) szó után a „jövőben“ (în viitor) szó szurassék be.“

„A második bekezdésnél az „italmérés“ (debit) szó után az „új“ (nou) kifejezést kell beiktatni.“

Ilyenformán a 179. törvényszakasz első és második szakasza a következőképpen fog hangzani:

„Szeszes italok eladására vonatkozó italméréseket tartani a jövőben falusi községekben kizárólag a községnek van joga.“

„Egyetlen új italmérés ilyen községekben nem működhetik, csak a falusi, vagy községi tanács engedélyje alapján, amely a 185. szakaszban körülírt bizottság döntésének megfelelően határoz azok létesítése, vagy megszüntetése felett.“

Következik a harmadik bekezdés.

— A módosító indítványt szavazásra bocsátják és elfogadják. Ezt a szöveget szóról szóra irtuk ki a Monitorul Oficial jelzett számából, annak igazolására, hogy

a törvény távolról sem készült olyan intencióval, hogy a régi italmérési jogokat bevonja.

Dr. Fischer Tivadarnek ez a módosító javaslatát éppen azt célozta, hogy a törvénytervezet sérelmes intézkedéseit megváltoztassa és

az a körülmény, hogy a törvényt dr. Fischer Tivadar módosító javaslatával fogadta el a kamara, teszi nyilvánvalóvá, hogy a törvényhozó testület magáévá tette ezt az elvet.

vasárnapi számában közöltünk, teljes egészében ellentmond a törvény rendelkezéseinek.

A rendelet törvénytelen!

A rendelet nemcsak jogtiprás az italmérési engedélyek tulajdonosainak szempontjából, de a legszembetűnőbb törvénytíprás is egyúttal. A pénzügyminisztérium magatartása félre nem érthető ebben a

kérdésben, annál is inkább, mert a törvénynek az italmérési jogokra vonatkozó végrehajtó utasítása még meg sem jelent. Miért kell tehát a pénzügyminisztériumnak a végrehajtási utasítás megjelenése előtt olyan rendelettel operálnia, mely törvénytelen és átlátszó tendenciáival magát a minisztériumot is kompromittálja és a családok ezrei elől veszi el a megélhetési lehetőséget?

Levelék özöne az Uj Kelet szerkesztőségéhez

A rendelettel kapcsolatban egyébként az erdélyi kocsmárosok a legnagyobb kétségbeesésben mindent megmozgatnak, hogy az árverésnek üzbömbön álló terminusát kitöltsék. Az Uj Kelet szerkesztőség naponta ostromolja meg levelekkel, melyekben a régi italmérések tulajdonosai közbenjárásukat kérik az árverések elhalasztásának kieszközölésére. Nem lesz érdektelen egy vidéki ügyvéd előfizetők levelét közölni, melyben a marosmegyei zsidó kocsmárosok segélykiáltását tolmácsolja:

„A legnagyobb kétségbeesésben“

... legalább 30 vidéki zsidó italmérő keresett fel a tegnapi napon, hogy az érdeklükben önként interveniáljanak. Neveztek a legnagyobb kétségbeesésben vannak sorsukat illetően. A kocsmáruktól idáig sem volt jövődelmző kereseti forrás, éppen csak tengőve éltek meg belőle napról napra. A rendelet szerint ha ezek a kocsmák árverésre kerülnek és ha megpályázzák (mert részt kell venniük az árverésen) úgy

ez számukra újabb 20.000—25.000 lej újabb megterhelést fog jelenteni,

amit az üzlet képtelen lenne elviselni és így teljesen tönkre kell menniük.

„Az utolsó percben, a legkétségbeesett helyzetben (mely tudvalevőleg legalább 15.000 zsidó kocsmáros életegészítenciáját jelenti) általam kérik önöket, hogy indítsák be érdeklükben a legkétségbeesettebb hangú sajtópropagandát, interveniáljanak sürgősen dr. Fischer képviselő uraknál, hogy minél hamarabb szólaljanak fel ebben az ügyben a ország-házban, tiltakozzanak a minisztériumban, stb. mert ha ezt a rendeletet végrehajtják és a kocsmákat elárverezik, úgy utólag ezt a jogtiprást nehezen lehet majd beperálni, mert akkor már késő lesz befejezett tényeket és állapotokat megváltoztatni.“

Igy szól ez a levél, amelyhez hasonló özönével kapunk naponta. Leírhatatlan az a kétségbeesés, mely a vidéki kocsmárosok között a rendelet megjelenésekor urrál lett.

Moldovan Valér nyilatkozata

Az Uj Kelet munkatársa felkereste Moldovan tartományi igazgatót, aki előtt tolmácsolta a községi kocsmárosok kétségbeesett segélykiáltását. Moldovan tartományi igazgató azonban a miniszteri rendeletre hivatkozott nyilatkozatában és nem tett ígéretet sem arra, hogy a rendelet felfüggesztése érdekében interveniálni fog a minisztériumban. Moldovan Valér dr. egyébként a következő nyilatkozatot adta munkatársunknak:

— Mikor a községi kocsmárosok még a rendelet megjelenése előtt nálam jártak deputációban, már akkor azt a tanácsot adtam neki, hogy próbáljanak mielőbb meggyezni a községi tanácsokkal. A törvényben előírt árverési kötelezettség tudvalevőleg nem vonatkozik azokra az italmérési engedélyekre, amelyekre a község és a tulajdonos között magánjogi szerződés létezik.

A kocsmárosok elmulasztották ezt a javaslatomat elfogadni és így most a rendelet értelmében kénytelenek lesznek árverésre bocsátani engedélyeiket.

— Miniszter ur — feleltük —, aki ismerte a törvény parlamenti vitáját, az előtt nyilvánvaló, hogy a kocsmárosok ezt az ajánlatot nem fogadhatták el. Hiszen maga a törvény szövege biztosítja a régi italmérések tulajdonosait, hogy jogaikat nem kobozzák el. Eltekintve a szöveg min

den félremagyarázást kizáró rendelkezéseitől, Madgearu akkori pénzügyminiszter a parlamentben ígéretet is tett arra vonatkozólag, hogy az új törvény a szerzett jogokat respektálni fogja.

A miniszter ur tanácsot ad

A miniszter ekkor elővette íróasztalának fiókjából a miniszteri rendeletet és annak jóíjelmert szövegét olvasta fel munkatársunk előtt:

— Én a magam hatáskörében nem tehetek egyebet — mondotta aztán —, mint-hogy végrehajtsam a minisztérium rendeletét. A rendeletet maga Teianu államtitkár írta alá és ennek értelmében az italmérési engedélyeket április 15-én árverésre bocsátjuk.

Sajnálatomra csak újabb tanácsot adhatok önöknek!

kérjenek meg egy képviselőt, hogy a parlamentben sürgősen interpelláljon a kérdésben, hogy a rendelet visszavonását elérjék.

Eddig tartott Moldovan Valér nyilatkozata, amelytől sem mi, sem a kocsmárosok nem lettek okosabbak. Ha az utolsó intervenció sem segít, a kolozsvári tartományi igazgatóság közvetítésével április 15-én elárverezik az italmérési engedélyeket.

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD · JUD · ALBA

Szőlőoltványok, alanyvesszők, gyümölcsfák, diszfák, rózsák stb. legjobb beszerzési forrása.

Első osztályú alanyvesszőket, Berlandieri x Riparia, Riparia portalis és Riparia x Rupestris, adunk el mélyen leszállított áron. Szőlőoltványokat is szállítunk előnyös áron. — Árjegyzék díjtalan.

Országos akció szervez a vendéglősök szindikátusa

A kolozsvári székhellyel működő vendéglősök és italmérők országos szindikátusa egyébként országos akció szervez meg az italmérési engedélyek bevonása ellen. A szindikátus a szakmát érdeklő összes kereskedelmi ágakat megmozgatja az akció sikere érdekében. Szirmai Károly, a szindikátus főtitkára ma a következőket mondotta munkatársunknak a megindított országos akcióról:

— Hangsúlyoznom kell, hogy az italmérések bevonása az ország minden nemzetiségét egyformán érdeklő kérdés. A Consiliul Dirigent annakidején 14 ezer italmérési engedélyt adott ki, amelyek mind román kézben vannak. Az új törvényt félremagyarázó miniszteri rendelet értelmében ezeket az italmérési jogokat is bevonják és árverés alá bocsátják és ez egzisztenciális érdekeiben érinti a román nemzetiségű kocsmárosokat is.

Szindikátusunk a kocsmárosokra mért halálos csapás elkerülésére országos akció szervez meg,

melyhez elsősorban a Zsidó Parlamenti Klub képviselőire számítunk. Dr. Fischer Tivadar működésének már eddig is rendkívül sokat köszönhetünk. Az ő érdeme a törvény jelenlegi megfogalmazása, melyet a rendelet tendenciájában félremagyaráz.

Április 15-én tartják meg az országos tiltakozás nagygyűlést

— A szindikátus országos nagygyűlést hív egybe Kolozsvárra. Sajnos, a közbeszó keresztény és zsidó ünnepek miatt a nagygyűlést nem tudjuk megtartani április 15. előtt. Ezért éppen április 15-re hívtuk össze a nagygyűlést, melyen tiltakozni fogunk a törvény sérelmes intézkedései ellen.

A nagygyűlésről 200—250 tagú delegációt menesztünk Bukarestbe, hogy az illetékes minisztériumban tárjuk fel panaszunkat, de meg fogjuk találni a módját annak is, hogy az uralkodó él járuljunk sérelmeinkkel.

— Amennyiben ezek az akciók sem járnának sikerrel, úgy ahhoz a végső eszköz-höz fordulunk, hogy minden árverés eredményét a bíróságnál támadjuk meg. Ilyen módon elvi jelentőségű bírói döntést akarunk elérni, mely bizonyíthatja a rendelet törvénytelenességét. A szindikátus, mely a kolozsvári ipar és kereskedelmi kamara épületében székel, minden érdeklődésre azonnal felvilágosítással szolgál és ezután is kérjük az italmérőket, hogy panaszukat hozánk juttassák el.

Közös platformon a termelők és a kereskedők

A vendéglősök szindikátusának akciójával egyidejűleg a likörgyárosok, sörgyárosok és bortermelők is akciói készítenek elő. Az italmérések bevonása közös platformra hozta az eladót a termelővel, mert a termelők egész vevőkörüket elvesztik az új intézkedések életbelépésekor. Ugyancsak akciónak a fűszerkereskedők is, akik ma küldöttségileg jelentek meg Moldovan Valér tartományi igazgató előtt és felmutatták az Uj Kelet tegnapi számában közölt miniszteri rendeletet, mely különös véletlen folytán a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál eltűnt. Moldovan Valér ígéretet tett, hogy a rendeletet érvénybe lépíti. A Zsidó Parlamenti Klub kolozsvári képviselői, dr. Fischer József és dr. Fischer Tivadar egyébként tegnap Bukarestbe utaztak és interveniálni fognak az italmérések árverezéséről intézkedő miniszteri rendelet visszavonása érdekében. Minden reményünk meg van arra, hogy az ország területén beindított kampánynak meg lesz a kellő sikere és a kormány felélős tényezői az utolsó órákban vissza fogják vonni ezt a fantasztikus rendeletet, mely tizezrek szájából veszi ki a mindennapi kenyeret.

Barzilay István

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka!

Nyeremény garantálva és fizetve Banca Albina által

SOHA TÖBBÉ!

ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert

április hó 1-én 1 millió leit nyerhet!

A Cluj Mentők sorsjegy húzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hírlapáruda, borhályoknál és uccal árusoknál, valamint 117 lej előzetes beküldése ellenében a Sorsjegyjroda Cluj Str. Memorandului No. 16.

Nyeremény jegyzék hírlapilag közölve!

A szenátus módosítja a kamattörvényt?

Rövidesen parlament elé kerül az új lakbérleti törvény

Meghosszabbítják a 80 ezer lejig terjedő jövedelemmel rendelkező köztisztviselők és nyugdíjasok lakbérszerződését. Elkészült a bakkalaureatusról szóló reform

A telefónarifa emelését tették szóvá a kamarában

Bucuresti-Bukarest, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátus ma délelőtti ülésén folytatták az uszora-ellenes törvényjavaslat vitáját. A különböző szónokok, nemzeti-parasztpártiak és liberálisok egyaránt,

állást foglaltak a törvény ama rendelkezése ellen, amely visszamenő hatállyal is életbelépteti a maximált kamatlábat.

A felszólalók hangsúlyozták, hogy a szenátusnak jogában áll a törvényt módosítani, bármilyen formában is szavazta azt meg a kamara.

Mayer Ebner az uszorakamáról

A ma délutáni ülésen többek között felszólalt Mayer Ebner csernovici szenátor is. Ebner rámutatott arra, hogy szükség volt erre a törvényjavaslatra, mert az uszora az utóbbi időben a középkorra emlékeztető méreteket öltött.

Az uszorakamat káros következményeit a gazdasági életnek csaknem minden rétege súlyosan megérezte:

a földművelők éppúgy, mint a kereskedők és iparosok. Természetes dolog, hogy ez a javaslat nem oldja meg a hitel válságát, amelyen csak egészséges gazdasági politikával lehet segíteni. A multtal szemben azonban kétségtelenül haladást jelent a javaslat, amelyet éppen ezért meg fog szavazni.

A délutáni ülésen Simu kormányparti panaszolja, hogy a hadirokkantak és özvegyek Bukovinban még nem kapták meg januári illetményeiket sem.

Apostol Popa az ITT tarifaemelés ügyében sürgős interpellációt jelent be. A minisztertanács decemberben elvetette a telefónársaság tarifaemelési kérését, most azonban hír szerint engedélyezni akarja. Ebben az ügyben kér felvilágosítást a kormánytól.

A szenátus azután megszavazza az öngyűjtőkről szóló törvényjavaslatot.

A telefónarifa emelése a kamarában

A kamara mai ülésén Filipescu kormányparti kéri, hogy a máramaroszi mozgóadják oda az Astrának, amely nyitva tudja tartani és így számos munkanélküli jut kenyérhez.

Dan szocialista a kisenevi állambiztonsági hivatal több közegének erőszakoskodásait panaszolja.

Jacobescu telket kér a tanítók szanatóriuma részére.

Dr. Lupu interpellációt jelent be a telefónársaság tervezett tarifaemelés tárgyában. Kéri, hogy egy délelőtti ülést szenteljenek a kérdésnek.

D. R. Joanitescu és Ignat csatlakoznak az interpellációhoz.

Manoilescu miniszter

a kormány nevében kijelenti, hogy nincs ellene az interpelláció előterjesztésének.

Pop-Csicsó elnök a hétfő délelőtti ülésre tüzi ki a három interpellációt.

Dan Zacharia a CFR szénrendelése tárgyában szólal fel, kapcsolatosan a bányamunkások elbocsátásának problémájával.

Niculescu interpellál a szövetkezetek helyzetéről. Részletesen foglalkozik a szövetkezeti mozgalommal és ismerteti a román szövetkezetek működését és azoknak fontosságát. Kéri a kormányt, tegyen meg minden lehetőt a szövetkezetek talpra állítása érdekében.

Az új lakbérleti javaslat a legfőbb törvényhozó tanács előtt

Az új lakbérleti törvényjavaslatot a kormány ma a legfőbb törvényellenőrző tanács elé terjesztette és valószínűleg már holnap a szenátus meg is kezdi annak tárgyalását. A javaslat végleges rendelkezési szerint 1932 áprilisig meghosszabbítják a lakbérvédelmet a következő módosításokkal:

A köztisztviselők és nyugdíjasok lakbérszerződéseinek kivételével, amelyek az előző törvény első szakasza alapján meghosszabbítást nyertek volt, a magánjog rendelkezései alá jutnak mindazon lakás-szerződések, melyeknél a bérlő évi jövedelme meghaladja a 80.000 lejt.

A köztisztviselő és nyugdíjasok közül nem nyerne meghosszabbítást azok a lakbérleti szerződések, amelyeknél a bérlő évi 240.000 lej felüli jövedelmét élvez.

A lakók, akik a most érvényben levő törvény alapján bérlési szerződéseik meghosszabbításában részesedtek és a jelen törvény megállapította kategóriákból kiesnek, 1931 október 26-ig maradhatnak jelenlegi lakásaikban.

Az állam szeptember 1-én kilakoltatja bármelyik bérlőjét,

amennyiben a bérelt ingatlant iskolai internátusok céljára kívánja felhasználni.

A háztulajdonos, aki mint lakó lakik másnak a házában,

jogosult kilakoltatni lakóját akármilyen kategóriába tartozik,

ha egyetlen házában lakik az illető lakó és ő maga kíván saját házába beköltözni. Ez a kilakoltatás is csak október 26-tól lehetséges.

Azok a lakók, akik az új törvényben megállapított védelemben részesülnek, lak-

bérszerződésükre való tekintet nélkül május 6-ig fizethetik lakbérüket.

Elkészült az új bakkalaureatusról szóló törvény

Az Adeverul értesülése szerint a közoktatásügyi minisztériumban már elkészült a bakkalaureatusról szóló törvény reformjavaslata, amely felállítja a liceum nyolcadik, ugynevezett bakkalaureatusi osztályát.

A törvény 1932. szeptemberében lép életbe,

vagyis 1931-32. években a hetedik osztályt végző középiskolai tanulók már ezt a nyolcadik osztályt is látogatni fogják és csak azután bocsáttatnak érettségi vizsgára.

Titulescu bizik az ország jövőjében

Az Adeverul intervjút közöl Titulescutól, aki kijelenti, sajnálja, hogy nem tehet kifejezett nyilatkozatot, de annyit még is mondhat, hogy a súlyos helyzet dacára bizalommal tekinti az ország jövőjét, amely nagy értékek birtokában van. Elérve azt, hogy kellően működjen a gép és ember anyagi és erkölcsi rendben, győzni fogunk. A román nép, amely győztesen jutott ki a háborúból, nem fog vereséget szenvedni a békében az erkölcsi ellenállóképesség hiányában.

Egy ploesti postafőtisztviselő szállította a csempészt selymet a bukaresti kereskedőknek

Bucuresti-Bukarest, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtti a véletlen érdekes módon segítette a hatóságokat egy nagyobb arányú sikkasztás felfedezéséhez. A katonai földrajzi intézetnél szolgálatot teljesítő tisztnek egyike, egy kapitány, négyszázezer lejt sikkasztott el az intézettől tegnap este. A pénzt kivitte a „La Potou“-hoz címzett és a szosszen levő kurtakosmába és ott az udvaron levő szemetesláda alá dugta.

Szerencsétlenségére, hosszú idő után a tulajdonosnak ma délelőtti ismét eszébe jutott, hogy nagytakarítást rendezzen az udvaron. A seprést végző szolgák a láda alatt ráakadtak a pénzre. Azonnal jelentették gazdájuknak, ez pedig értesítette a rendőrséget. A nyomozás azonnal megindult és meglepően rövid idő alatt sikerült felfedezni a pénz eredetét. A tisztet, akinek a nevét egyelőre titokban tartják, a rendőrség letartóztatta.

Bucuresti-Bukarest, március 26. A ploesti rendőrség ma délelőtti letartóztatta Stefanescu postafőtisztviselőt, akiről kiderült, hogy selyemcsempész banda vezetője volt. Stefanescu szállította a bukaresti kereskedőknek az országba csempészt selyemárut. A házkutatás alkalmával ötszázezer lejt koboztak el a főtisztviselőtől, akinek letartóztatása orjási feltűnést keltett.

A tanító véresre veri tanítványait és a gyermekek szülei kerültek törvényszék elé

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék előtt ma délelőtti egy egész község parasztsága vonult fel, akik Dánet Juon községbeli tanító miatt kerültek a törvényszék elé. A tanító Morgau községben működött és ott azzal vált nevezetessé, hogy minden lehető alkalommal véresre verte tanítványait. Az egyéni pedagógiai módszerek végül is felháborították a falu gazdáit, akiknek egy csoportja, számszerint 39-en egy napon megáramadták a gyermekeiket verő tanítót.

A tanító hivatalos személyesítés címén vádat emelt a parasztlak, főleg Colban

Juon gazda ellen, akiket a törvényszék elé idéztek. A csütörtöki tárgyaláson a tanító jogi képviselője, dr. Dunca Jenő ügyvéd, bejelentette, hogy eláll a vádtól, mert a tanító ezzel látja helyreállítani a falu felforgatott békéjét. A védő álláspontja ellenére, Lányi ügyész fenntartotta a vádat a parasztlak ellen. Linzmayer elnök erre el is rendelte a tárgyalás megkezdését és felvonultatta az ügyben szereplő tanukat.

Rövid tárgyalás után a törvényszék ki is hirdette ítéletét a perben és felmentette a vádlottakat a vád és annak következményei alól.

Ujabb halálosvégű tiltott műtét vádja dr. Pop Nicolae ellen

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Emlékeztet az a hónapokon keresztül tartó botrány, amelynek hőse dr. Pop Nicolae, kolozsvári nőgyógyász volt. Egy évvel ezelőtt az ügyészség négy halálosvégű abortusz miatt indította meg az eljárást dr. Pop Nicolae ellen. A vizsgálat során

azonban fantasztikus események történtek. A vizsgálóbíró irodájából eltűntek a Popra terhelő akták és a vizsgálat már-már vizbe fulladt. Dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró kénytelen volt újra megejteni a tanukihallgatásokat és így tudta csak rekonstruálni az ügy részleteit.

INGYENTÜZIFÁT

még nem kaphat, ellenben 65 lejért házhoz szállít Önnek egy mázsa aprított tiszta bükkhasáb tűzifát a

FISCHER - FATELEP

TELEFON: 1300

Strada Enescu 15 (Gyufagyár u.)

Hónapok teltek el és a Pop-ügy lekevert a napirendről. A befolyásos fiatal orvos bűnyüge sosem került tárgyalás elé. Ezzel szemben kinevezték Tasnádra körorvosnak, ahol tovább folytatta működését. Pár hónap múlva a zilahi ügyészségen folyt már ellene az eljárás halálosvégű abortusz miatt. Pop Tasnádon egy tanító többgyermekes feleségén hajtott végre tiltott műtétet, aki vérmérgezésben meghalt.

De tasnádi működése nem elégitette ki dr. Popot. Időnként újra ellátogatott Kolozsvárra és folytatta operációját. Né hány héttel ezelőtt a szerencsétlen kezű orvos ellen újabb bűnvádi feljelentés futott be az ügyészséghez. A feljelentés szerint Pop Kolozsváron újabb műtétet hajtott végre, mely ismét halálosan végződött. Pop ezzel hetedik páciensét küldte a másvilágra és mind a mai napig szabadlábban van. A vizsgálóbíró előtt fekvő adatok azonban most kétségtelenül az orvosra nehezednek, aki ezuttal bizonyára nem fog menekülni az igazságszolgáltatás elől.

Megállapították a vidéki öngyilkos gazdálkodó kiletét

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyik kolozsvári zug-szllóban csütörtökön reggel öngyilkosságot követett el egy ismeretlen falusiasan öltözködő 30-35 év körüli férfi. A Fellegvári uton lévő kis szállóban reggel 9-kor jelent meg az öngyilkos, aki kávét rendelt, majd szobát kért a vendéglőstől azzal, hogy nagyon fáradt és le akar pihenni. A szoba árát előre fizette ki és azután szobájába távozott.

Tizenegy óra tájban a szálló alkalmazottainak feltűnt, hogy a vendég szobájából hörgések hallatszanak ki. Zörgétni kezdtek az ajtón és mikor senki nem felelt, betörték az ajtót. Az ismeretlen vendéget verében fekvő, eszméletlenül találták meg az ágyban.

A vendéglősből azonnal mentőkért szalasztottak és értesítették a rendőrséget is. A megejtett helyszíni vizsgálat azonban nem tudta megállapítani az öngyilkos kiletét, mert semmiféle iratot nem találtak nála. Az öngyilkost a klinikára szállították, ahol megállapítást nyert, hogy mindkét karján beretvával átvágta az ereit. Súlyos vérvesztéssel ápolják a klinikán és felépüléséhez kevés a remény. Tettéknek oka ismeretlen, mert nem lehetett még kihallgatni. Végül is az esti órákban jelentkeztek hozzátartozói. Kiderült, hogy az öngyilkos Ambrus György 33 éves parajdi gazdálkodó.

ELTEMETTÉK MÜLLER FRANKENT

Berlin, március 26. Müller Frankent volt német kancellárt ünnepélyes külsőségek között ma délután eltemették. A temetésen óriási tömeg vonult fel. A temetési menet a birodalmi tanács épülete előtt megállt. A temetőben Loebe nemzetgyűlési elnök és Breitscheid szociáldemokrata pártelnök tartottak beszédet. A külföldi szociáldemokrata pártok nevében Leon Blum és Wanderwede tartottak gyászbeszédet. Itt említjük meg, hogy a nemzetgyűlést ma berekesztették. A parlamenti szünet október 13-ig tart.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEIKPÉ: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Balthazard numer a ro

Meghamisító ség is cáfol. B

Párizs, március orvosi fakultásána tel ezelőtt levele egyetem orvosi fa fejette, hogy több vostonhallgató var beiratkozva s ezel százötvenen állami ték, hogy Franciaor nak orvosi gyakor pályák tulterhelte sal dr. Balthazard ben, hogy a jövőbe diákok vegyenek fe vosi fakultására, egy román-francia sön.

A levél feltűnő azt, hogy a Páriz diákok nyolcvanké ben a beállításban a dolog, mintha a numerusz klauzusz Ramániából kiutaz gatókra. Eppen ez tünést keltett, nem az ország határain nak mindenesetre hogy a román parla dára való hivatkoz zusz bevezetését k a levél hangjánál különböző interpre mat, amelyek arra ni, hogy a párizsi e volna az a haladott a francia főiskolák Eppen ezért a Zs rizi munkatársa professzort, a Sorb nak dékánját, hogy tást kérjen tőle az natkozolag. Balthaz hogy a párizsi egve tizmusnak, sem ide nines. A dékán felh ságrót a levél min cáfolására, amelyek zsidó diákok számár szó.

— Az általam k dotta Balthazard ké zott ilven részletek találosan alapulnak. ő: A romániai diák vilégiumokat élvezte dia egyetemek fal alapján Franciaorsz telepedhettek. Most a szenátusban törvé nek be, amely a Fré gyakorlatot folytatn kokat egyazon kateg külföldi orvosokkal. lenti a zsidó diákok sem pedig azt, hogy zsidó diákok kedvező vólnának alávetve, n hallgatók. Arról si földi diákoknak a fr felvételének feltétele Balthazard profess zsidó köreiben igen ottak. A bukaresti e sához intézett leve feltűnést keltett, me haladott szemü és embernek ismerték, a mindig őszinte támas

Volt Balthazard e másik része is, amé hogy a párizsi egve zsidó diákok állítóla atonai kötelezettség ampolgárok. A levél ette, hogy ezeket a an követtség nem e távirati Iroda tudós g érdeklődött a pár el, ahol azt a válasz

OS PASSOS: NEV Newyork ezerszínű nk rohanó filr amerikai író hataln an. 2 köt. 472 old volt, most 102 lej. K epagenak Cluj és eskedés franko kül állítások jegyzékét

Balthazard párizsi dékán cáfolja, mintha ő a numerusz klauzus bevezetését kérte volna a romániai zsidó egyetemi hallgatókra

Meghamisították a párizsi egyetem orvosi fakultásának levelét? A párizsi román követ-ség is cáfol. Balthazard dékán leszögezi, hogy a francia egyetemeken nincs antiszemitizmus

Párizs, március 26. A párizsi egyetem orvosi fakultásának dékánja néhány hét-előtt levelét intézett a bukaresti egyetem orvosi fakultásához. A levél ki-jelentette, hogy több mint 500 romániai orvostanhallgató van a párizsi egyetemen beiratkozva s ezek közül mintegy négy-százötvenen állami diploma kiállítását kér-tek, hogy Franciaországban folytathassa-nak orvosi gyakorlatot. Az intellektuális pályák túlterheltségére való hivatkozá-sal dr. Balthazard dékán javasolta a levél-ben, hogy a jövőben csak harminc ilyen diákot vegyenek fel a párizsi egyetem orvosi fakultására, a felvétel fölött pedig egy román-francia vegyes bizottság dönt-sön.

A levél feltűnő formában megemlítette azt, hogy a Párizsban tanuló romániai diákok nyolcvankét százaléka zsidó. Eb-ben a beállításban azután úgy nézett ki a dolog, mintha a párizsi zsidó egyetem numerusz klauzusát akarna bevezetni a Romániából kiutazó zsidó egyetemi hall-gatókra. Eppen ezért a levél nagy fel-tűnést keltett, nemcsak Romániában, de az ország határain túl is. Cuza professor-nak mindenesetre alkalmat adott arra, hogy a román parlamentben a francia pél-dára való hivatkozással a numerusz klau-zus bevezetését követelje. Mindenesetre a levél hangjánál és tartalmánál fogva különböző interpretációkra adott alkalm-at, amelyek arra engedtek következtet-ni, hogy a párizsi egyetemen megváltozott volna az a haladott szellem, amely eddig a francia főiskolákon honolt.

Eppen ezért a Zsidó Távirati Iroda pá-rizsi munkatársa felkereste Balthazard professzort, a Sorbonne orvosi fakultásá-nak dékánját, hogy közelebbi felvilágosi-tást kérjen tőle az ominózus levélre vo-natkozólag. Balthazard dékán kijelentette, hogy a párizsi egyetemen sem antisze-mizmusnak, sem idegenfélelemnek nvo-ma színes. A dékán felhatalmazta a zsidó uj-sáírót a levél mindazon részeinek meg-értésére, amelyekben a párizsi romániai zsidó diákok számáról és helyzetéről van szó.

— Az általam küldött levél — mon-dotta Balthazard dékán — nem tartal-mazt ilven részleteket, amelyek csak ki-találáson alapulnak. A helyzet a követke-ző: A romániai diákok eddig bizonyos pri-vilegiumokat élveztek, így például a fran-cia egyetemek fakultásainak elvégzése alapján Franciaország területén is meg-telepedhettek. Most arról van szó, hogy a szenátusban törvényjavaslatot terjesz-tek be, amely a Franciaországban orvosi gyakorlatot folytatni akaró romániai diá-kokat egyazon kategóriába helyezi a többi külföldi orvosokkal. Ez azonban nem je-nentí a zsidó diákok háttérbe szorítását, sem pedig azt, hogy a Romániából ide-jövő diákok kedvezőtlenebb feltételeknek lennének alávetve, mint más nemzetiségű hallgatók. Arról sincs szó, hogy a kül-földi diákoknak a francia egyetemre való felvételének feltételeit megszigorítsuk.

Balthazard professzor kijelentése Párizs zsidó köreiből igen megnyugtatólag hat-ott. A bukaresti egyetem orvosi fakul-tásához intézett levele annakidején nagy feltűnést keltett, mert a dékán rendkívül aladott szellemű és szabadon gondolkodó embernek ismerték, akiben a zsidó diákok mindig őszinte támaszra találtak.

Volt Balthazard dékán levelének egy másik része is, amely arra vonatkozott, hogy a párizsi egyetemre beiratkozott zsidó diákok állítólag nem tettek eleget a románai kötelezettségeiknek és nem is állampolgárok. A levél mindenesetre hozzá-tette, hogy ezeket a vádakokat a párizsi ro-mán követtség nem erősíti meg. A Zsidó Távirati Iroda tudósítója erre vonatkozó-án érdeklődött a párizsi román követtség-él, ahol azt a választ kapta, hogy a pári-

zi egyetem a követésnél nem érdeklő-dött sem a zsidó diákok száma, sem pedig katonai, vagy állampolgársági helyzete iránt.

A Pariser Hajnt című jiddisnyelvű na-

pilap ezzel kapcsolatosan a következőket írja:

„Égészen hihetetlen, hogy a vendég-szeretőnek és toleránsnak ismert párizsi egyetem nyomozást folytatott volna a ro-

mániai illetőségű hallgatók előéletére vo-natkozólag, vagy annak megállapítására, hogy közöttük hány zsidó és hány cu-zista van. Valószínűtlen, hogy a francia köztársaság valamely tisztviselője hiva-talos levélben felvetette volna a kérdést: zsidó-e, vagy nem zsidó. Teljesen hihetet-len, hogy a szabad és nagylelkű Francia-országban a numerusz klauzus-kérdés felvethető volna és Cuza romániai pro-fesszor kollégáit felkérték volna, hogy jö-jenek Párizsba és ök állapítsák meg, hogy kik iratkozhatnak be a francia egyetemek-re. Zsidó körökben éppen ezért várják a párizsi egyetem felvilágosításait. A román sajtó híradásai a romániai közoktatásügyi minisztériumtól származnak, ahol tudva-levőleg antiszemita atmoszféra uralkodik”.

Milliárdos befektetéssel ujjaépitik a román vasutakat

A kölcsönből kapott összegek segítségével új mozdonyokat és vagonokat vásárol a vasut. Kicsérélik a síneket a fővonalakon

Bucuresti-Bukarest, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A CFR vezér-igazgatósága a külföldi kölcsön megkö-tetésével kapcsolatosan kimutatást készi-tett azokról a munkálatokról, amelyek sürgősen szükségesek a vasuti forga-lom reorganizálásához. Ezzel kapcsola-tosan és ezzel egyidejűleg az állam-vasutak munkatervét dolgozták ki azon összegek felhasználására, amelyeket a vasut az első stabilizációs kölcsönből kapott és amelyek még eddig felhasz-nálatlanul maradtak.

Igy többek között ki fogják cserélni a síneket, a predeal-tövis-nagyvá-radi vonalon 398 kilométer hosszúság-ban. Erre a célra 506 millió 820 ezer lej irányzott elő a vasut vezérigazga-tósága. Ugyancsak ki fogják cserélni a síneket az orsova-karánsebesi vona-lon is. A különböző hasonló természetű munkálatokra 1 milliárd 268 millió 340 ezer lej van előirányozva. Az Adjud-Marasesti-Tecusi vonalon kettős sín-párt építenek 132 millió lejes költség-gel. A Bukarest-Nagyvárad, Bukarest

—Temesvár, Bukarest—Csernovic, Bu-karest—Konstanca és Tövis—Curtici vonalakon 260 állomáson váltóbiztosi-tót szerelnek fel 122 millió 590 ezer lej kiadással. Ezenkívül husz lokomoti-vot vásárol a vasut a Resița üzemek-től és a bukaresti Malaxa gyártól. Er-re a célra 164 millió 673 ezer lej van előirányozva. Mozdonyok és vagonok beszerzésére összesen 990 millió 740 ezer lej fog a CFR a közeljövőben for-dítani.

A kisantant Bukarestben rendkívüli értekezletet tart a német-osztrák vámegegyezmény ügyében?

Francia lapok szerint a népszövetségi tanács a hágai döntőbíró elé fogja utalni a német-osztrák vámegegyezményt

Henderson és Briand beható tanácskozást folytattak az egyezmény ügyében

London, március 26. Az angol alsóház mai ülésén Dalton belügyi államtitkár a német-osztrák vámegegyezmény ügyével kapcsolatban bejelentette, hogy a kor-mány szakértői vizsgálat alá vette az egyezményt. Kihangsúlyozta a megállapo-dás azon sarkalatos pontját, amely meg-adja a lehetőséget más államoknak is, hogy csatlakozzanak e regionális egyez-ményhez. Az államtitkár arra a kérdésre, hogy Anglia hajlandó-e tiltakozni a meg-egyezés ellen, vagy pedig már eddig is felemlerte-e szavát, nem volt hajlandó választ adni s csak azt a kijelentést tette, hogy erre Henderson külügyminiszter fog válaszolni, mielőtt a parlamentben új-ból megjelenhetik. A váminói ügyével kapcsolatban egyébként Briand és Hen-derson tegnap Párizsban újabb meg-beszélést folytattak a német-osztrák vá-megyezményről.

Sikerült egyöntetű megállapodásra jut-niok s ennek következtében az angol kö-vetek úgy Bécsben, mint Berlinben ki-fejezésre juttatták azt a kívánságot,

hogy Németország és Ausztria vég-leges megegyezést ne kössenek addig, amíg a Népszövetség tanácsának nem fog módjában állani a kérdésben való állásfoglalás.

Brüning német birodalmi kancellár a követnek adott válaszában hangoztatta, hogy az egyezmény nem lépi túl azokat a kereteket, amelyeket az 1922. évi október 4-i genfi jegyzőkönyv megállapított és nem áll ellentétben a két ország vállalt más nemzetközi kötelezettségeivel.

A kancellár közölte, hogy a diplomá-ciai megbeszélések Ausztria és Né-metország között még mintegy három-negy napig fognak tartani s akkor létrejön a végleges megegyezés.

A német kormány határozottan ellene van annak, hogy a népszövetségi tanács a kérdés politikumával foglalkozzék, mert a jelen esetben gazdasági jellegű megálla-podásról van szó.

Schober a bécsi angol követnek ugyan-azt a választ adta, mint Berlinben a né-met birodalmi kancellár. Hangoztatta azt is, hogy a kormányok a jogi kérdés meg-vitatásától nem tartanak, de nem helyes-lik, hogy a népszövetségi tanács az egyez-

mény politikai háttérével és követke-zményeivel foglalkozzék.

Párizs, március 26. A francia sajtó egyébként megelégedéssel kommentálja Briand és Henderson megbeszéléseinek eredményét.

A lapok valószínűnek tartják, hogy a tanács a vámegegyezmény ügyét a hágai bíróság elé utalja, amelynek jogi véle-ményt kell adnia az egyezményről.

A Chicago Tribune párizsi kiadása washingtoni táviratot közöl,

mely szerint amerikai hivatalos kö-rökben tartózkodó álláspontot foglal-nak el a német-osztrák egyezmény-miatt támadt konstellációval szemben.

Washington még nem kapta meg az egyez-

mény hiteles szövegét, de annak kézhez vétele után is tartózkodni fog attól, hogy a megállapodás nyomán támadt jogi vi-tákba bocsátkozzék. Ugyanekkor Borah szenátor sajtónyilatkozatában hangoztatta a német-osztrák regionális vámegegyez-mény jelentőségét és azt, hogy az európai gazdasági életet nem lehet szanálni más-keppen, mint a versaillesi békeszerződés megfelelő revíziójával.

Párizs, március 26. Az Oeuvre c. lap beavatott forrásból azt a szenzációs hírt közli, hogy prágai kezdeményezés alap-ján a kisantant — valószínűleg Bukarest-ben — rendkívüli értekezletet tart, amely-n a német-osztrák vámegegyezmény ügyé-ben kívánunk állást foglalni.

Folynak a tanukihallgatások a feketeszeszben részes állami főtisztviselők ügyében

Miből rendezte be a nemrégben még koldusszegény inspektor milliókat érő lakását

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirta az Uj Kelet, hogy a kolozsvári vizsgálóbíró bünvádi eljárást indított hét magasrangú állami tisztviselő ellen a feketeszesz panamában való részvételük vádjával. A vizsgálóbíró csütörtök délelőtt megkezdte a tanuk kihallgatását, hogy az új vádlottak ellen megfelelő bizonyítékot gyűjtsön. Külön-ösen szükségesek ezek a bizonyítékok a kevésbé magasállású tisztviselők ellen, akik a hivatali bűnösök szokásai szerint a vizsgálat folyamán azaz is védekezhet-nek, hogy fölötteseik utasításainak enge-delmeskedtek, amikor visszaéléseiket el-kövezték.

Közismert Kolozsváron, hogy az egyik szeszinspektor, akit most szintén vád alá helyezett a vizsgálóbíró, nem is olyan régen koldusszegény ember volt. Az inspektor urnak annyira nem volt pénze, hogy az egyik kolozsvári kávéházban a főpincér nem engedte biliárdozni, mert biztosan tudta, hogy nem fizeti ki a taxát. Ennek a szeszinspektornak a megveszte-gési összegekből most milliói vannak és

olyan lakást rendezett be, amelynek szőnyegei többszáz ezer lej értékét kép-viselnek.

A vizsgálóbíró több bukaresti tanut is beidézett hivatalába, akik Tanasescu és Pantemir vezérfelügyelőkre vonatkozólag tesznek vallomásokat.

A kihallgatott tanuk vallomásai egyéb-ként összefüggésben vannak Kun Andor-nak a vizsgálóbíró előtt tett nyilatkozataival. A tanuk nagyrészt szembesítik is a letartóztatott állinspektoral, aki rövi-desen valószínűleg szenvedő társakat kap maga mellé a kolozsvári ügyészség bör-tönébe.

Staniol gyári raktár

Lepage Cluj Kérjen mintát árlapot

ÜZIFÁT

ben 65 lejért mázsa aprított tüzfát a

ATELEP

1300 yufagyár u.)

Pop-ügy leke-folyásos fiatal erült tárgyalás veztek Tasnádvábi folytatta mulva a zilahi lene az eljárás att. Pop Tas- gyermekes fele-tt műtétet, aki

nem elégitette ra ellátogatott operációit. Né erencsétlen ke-nvádi feljelen-éghez. A felje-zsváron újabb mely ismét ha- ezzel hetedik ilagra és mind n van. A vizs- atok azonban vosra nehezede- a nem fog me- tatis elől.

déki öngyilk- kiletét

us 26. (Az Uj egyik kolozs- tőkön reggel el egy ismeret- 30—35 év kö- uton lévő kis jelent meg az felt, majd szo- zszal, hogy na- ihenni. A szo- s után szo-

a szálló alkal- y a vendég szo- zanak ki. Zör- s mikor senki jtót. Az isme- fekve, eszmé- gyban.

nal mentőkért ek a rendőrsé- zsiní vizsgálat állapítani az emmiféle ira- Az öngyilkost ahol megállá- tét karján be- t. Súlyos vér- nikán és fel- ny. Tettéknek a lehetett még esti órákban ói. Kiderült, us György 33

FRANKENT

er Franken volt res külsőségek k. A temetésen temetési menet előtt megállt. gyűlési elnök rata pártelnök lföldi szociál- Leon Blum és szbeszédet. nemzetgyűlést amentí szünet

ET LELKE: KELETBEN

OS PASSOS: NEWYORK REGÉNYE. Newyork ezerszínű élete perog le elő- tük rohanó filmként a nagyszerű amerikai író hatalmas regényalkotásá- n. 2 köt. 472 old. Régi ára 313 lej t, most 102 lej. Küldje be bélyegben epagenak Cluj és a Lepage könyvke- skedés franko küldi. Kérje az árle- állítások jegyzékét Lepage-tól.

Mit tartalmaz Manoilescu cégbejegyzési törvényjavaslata

A cégbejegyzéseket a jövőben nem a törvényszéknél, hanem a kereskedelmi kamaráknál kell eszközölni

Egységes cégbejegyzési rendszert állapít meg az egész országra az új törvényjavaslat, amely főleg az erdélyi kereskedelmi kódex intézkedéseit ismeri el

Bucuresti-Bukarest, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Manoilescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter betervezte tegnap a kamara elé a cégbejegyzésről szóló törvényjavaslatot. A javaslat indokolása kifejti, hogy a cégbejegyzés a különböző országrészekben egészen más rendszer és különböző jogszabályok alapján történt. Egyes országrészekben a cégbejegyzés intézménye jól meg volt szervezve és kiváló eredményeket produkált, máshelyen viszont ez az intézmény igen hiányosan volt megszervezve, aminek a kereskedelmi s főleg a hitelélet vallotta kárát.

Eppen ezért szükségesnek mutatkozott a cégbejegyzést az egész országban egységes alapra helyezni. A törvényjavaslat azonban nem elégszik meg egy egységesítéssel, hanem lényeges változtatásokat eszközöl, különösen az Erdélyben érvényben lévő és az 1875. évi 37. számú kereskedelmi kódex alapján nyugvó cégbejegyzési rendszeren. Manoilescu javaslata ugyanis kimondja, hogy a kereskedelmi regisztereket ezután nem a törvényszék fogja, mint adminisztratív hatóság vezetni, a cégbejegyzések ellátása és ellenőrzése a jövőben a kereskedelmi kamarák részéről fog történni. Minden kereskedelmi kamara tartozik regisztert vezetni a körletébe tartozó összes kereskedőkről. Manoilescu ezt az intézkedést azzal indokolja, hogy egyrészt a kereskedők gyakrabban jönnek össze a kamarával és inkább van alkalmuk a regiszterbe betekintést nyerni, valamint ellenőrzést gyakorolni a bevallott adatok valósága fölött. Másrészt pedig az amugyis tulterhelt törvényszékeket mentesítik ettől a munkától.

A kereskedelmi vállalatok az eddigi rendelkezésekkel szemben csak a korlátlanul felelős társakat tartoznak bejegyezni, a részvénytársaságoknál pedig az igazgatósági tagok, igazgatók, stb. csupán családi állapotuk és nemzetiségük bejegyzésére vannak kötelezve. A bejegyzést a kereskedő, vagy a kereskedelmi vállalat tevékenységének megkezdése előtt kell eszközölni, míg a működés közben történő változásokat egy hónapon belül be kell jelenteni. A bejegyzéseket a Monitorul Oficialban és az illető kereskedelmi kamara bulletin-jében kell közzétenni.

A versenytillalomra, valamint a cimbitorlásra vonatkozó intézkedések nagyjában megfelelnek az erdélyi kereskedelmi kódex rendelkezéseinek. A céget Manoilescu javaslata a kereskedői vagyont alkotó elemének tekintés és exkluzív jogot biztosít számára.

A javaslat 50 ezer lejre emeli fel a büntetést (eddig 10 ezer lej volt) azon kereskedők számára, akik a kötelező bejegyzéseket nem kérik a törvényes határidőn belül. Ezenkívül három hónapi börtönbüntetés sújtja azokat, akik a valóságban meg nem felelő adatokat jegyeztetnek be. Ez a büntetés egyúttal a passzív és aktív választójog elvesztését is maga után vonja a kereskedelmi kamaráknál.

A törvényjavaslat három címből és 37. szakaszból áll. A 27. paragrafus kötelezően előírja a regisztert vezető tisztviselő számára, hogy a kért bejegyzéseket eszközölje. Amennyiben ez nem történne meg, vagy nem a kértnek megfelelő bejegyzéseket eszközölnének, bárkinek jogában áll a regiszter-bíróhoz fellebbezni. Másodfokon a törvényszék dönt az ilyen fellebbezésekben, a törvényszéki döntés ellen pedig tíz napon belül felfolyamodással lehet élni a táblához. A 34. szakasz kimondja, hogy Bukarestben központi cégbejegyzési hivatal fog működni,

amelynek működését a kerületi cégbejegyzési hivatalokéval egyetemben, a végrehajtási utasítás fogja szabályozni.

A 35. szakasz előírja, hogy azok a kereskedők és kereskedelmi vállalatok, amelyek a törvény életbelépésének pillanatában kereskedést folytattak, tar-

toznak ugyancsak bejegyeztetni cégüket a törvény előírásainak megfelelően a kereskedelmi kamarák mellett létesített cégbejegyzési hivatalnál, függetlenül attól, hogy jelenleg be vannak-e jegyezve, vagy sem. E célból a törvény hat hónapi terminust engedélyez számukra és a cégbejegyzést minden állami illetéktől mentesíti. A hat hónap eltelté után a törvényes szankciókat kell alkalmazni mindazokkal szemben, akik nem kérik bejegyeztetésüket az új törvény alapján.

A 36. szakasz végül kimondja, hogy a bélyegtörvény által előírt összegek érvényben maradnak.

A képviselőház kimondotta a sürgőséget a javaslat felett, amelyet valószínűleg még ebben a szesszióban meg fognak szavazni.

A magyar párt ellen indított kampány következtében lemondott dr. Kövér Gusztáv, a biharmegyei párttagozat elnöke

Oradea-Marc-Nagyvárad, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar párt nagyváradi vezetői ellen indított kampány következtében dr. Kövér Gusztáv, a párt biharmegyei tagozatának elnöke ma benyújtotta lemondását a pártelnökségnek. Ismeretes, hogy dr. Kövér Gusztáv, aki a párt biharmegyei hivatalos lapjának a „Magyar Szó”-nak főszerkesztője, középpontjában volt a román sajtó támadásainak és az ő személye körül robbantak ki legbrutálisabban az ellentétek, amelyek a néhány nappal ezelőtt történt sajnálatos inzultusban csúszosodtak ki.

Dr. Kövér Gusztáv ugylátszik, arra a meggyőződésre jutott, hogy távozásával enyhülni fognak a magyar pártot ért koncentrikus támadások és csütörtökön levelet intézett dr. Kotz Jeno pártelnökhez, amelyben felajánlotta alelnöki tisztjéről való lemondását. Kifejezésre juttatta ebben a levélben, hogy a lemondásra külső körülmények kényszerítik, mert ő a maga részéről nem törődhetik bele egy megalkuvó kisebbségi politikába akkor, midőn szerinte a kormány megmáskította a kisebbségi jogokra vonatkozó összes ígéreteit.

Ujra felborult a hindu-angol béke két lahorei politikai elitét kivégzése miatt

A tömegtüntetések Allahabadban és Luknovban súlyos zavargássokká fajultak. A harcban harminc ember életét veszette

London, március 26. Bombayból jelentik, hogy India több városában izgatott hangulat uralkodik a lahorei kivégzések miatt. A hindu nacionalisták gyásnapot tartottak s hibáztatják politikai vezetőiket a megegyezési tárgyalások alkalmával tanúsított engedékeny segítségért. A legsúlyosabb a helyzet Allahabadban és Luknovban, ahol a tömegtüntetések zavargássá fajultak s a katonai karhatalom elégtelenség bizonyult a fanatikus tömegek ellen. Ezért az indiai kormányzat intézkedett, hogy sürgösen erősítések induljanak utba a két város nyugalmának helyreállítására.

London, március 26. Bombayból jelentik, hogy Cawanpurban a hindu na-

cionalista tüntetők és a karhatalom közötti harcban harminc ember életét veszette s több mint százan súlyosan megsebesültek.

Karakhiban a tüntetők Lord Cambridge kormányzót gyászzászlókkal rogták.

A newdelhi angol sajtó azt írja, hogy a hindu nacionalista vezetőknek kötelessége lenne a tömeget csendesíteni. Az indiai főváros angol körében az a hír járja, hogy Irwin lord indiai alkirálynak előzetesen nem is volt tudomása a lahorei kivégzésekről, mert különben talán nem mulasztotta volna el kegyelemben részesíteni a halálra ítélteteket.

Konfliktus Németország és Amerika között a németek oroszországi szállításai miatt

Berlin, március 26. Az a gigantikus méretű szállítás, amelyről most folynak tárgyalások a németországi nagyiparosok és az orosz szovjet között, az egész világ gazdasági köreit szinte féltékeny irigységgel tölti el. A francia és angol nagyiparosok, mint már jelentettük, közölték a szovjetkormány diplomáciai képviselőivel, hogy ők is szívesen résztvennének egy oroszországi „tanulmányuton”, azt remélik, hogy nekik is sikerül valami üzletet kötni a szovjettel. A francia nacionalista sajtó ennek dacára heves támadást intéz Németország ellen s azt írja, hogy az újabb német-orosz közeledés politikai szempontból is veszedelmeket jelenthet Franciaország számára.

Legújabbán most Amerikában támadt erős ellenzéke a német-orosz üzletnek.

mert az a háromszázmiliónak számú szállítás, amelyet a németek lekötni készülnek, erősen érinti az amerikai ipart és az ottani pénzülgét.

Oroszország eddig iparcikkeinek legnagyobb részét Amerikában szerezte be, készpénzfizetés ellenében, sokkal drágább áron, mint amennyiért azokat Németországban megvásárolhatta volna. Ennek elsősorban politikai okai voltak, mert az orosz kormány abban reménykedett, hogy a kereskedelmi kapcsolatok intenzívebbé tételével sikerül elérnie azt, hogy az Egyesült Államok nagyparasai és ezt a hasznot veszélyezteti az, hogy Oroszország most Németország nagyparosaival akarja a

Képkercetgyar R.-I. Timisoara III, P-ța Bisericii 2

nagy ipari szállításokat lebonyolítani.

Az amerikaiak azt sérelmezik, hogy ebbe az üzletbe a német kormány is bekapcsolódik, amennyiben hetven százalék erejéig garantálni fogja az oroszoknak adandó hitelt. A szovjet Amerikában eddig készpénzzel fizetett, a Németországban most több esztendői hitelre kapja meg, amire szüksége van és ezért a hitelért a nagyparasokkal szemben a német kormány vállal garanciát. Az amerikai ipari körök ezt a konkurrenciát a nyugat-amerikai és azzal fenyegetik Németországot, hogy a jövőben megvonnak mindenféle pénzügyi támogatást és nem adnak további kölcsönt Németországnak, illetve az esetleges újabb nemzetközi kölcsönök jegyzésében nem vesznek részt.

Berlinben egyébként intenzíven folynak tovább a tárgyalások a birodalmi kormány pénzügyi bizottsága és a nagyparok képviselői között és minden jel arra vall, hogy hamarosan létrejön a megállapodás a nagy oroszországi üzlet hitelének finanszírozására és biztosítására.

A poroszországi zsidó hitközségek szövetségének gyűlése

A német antiszemitizmus és a hontalanok ügyében hozott fontos határozatokat a kongresszus

Berlin, március 26. A poroszországi zsidó községek országos szövetsége tegnap tartotta nagygyűlését, amelyen Berlin és a poroszországi városok képviselői teljes számban jelentek meg. A tanácskozással felölték a legkülönbözőbb zsidó problémákat, így többek között a zsidó községek gazdasági leromlottságát, az antiszemitizmus terjedését, új szervezeti megalkotását, hitközségi alapszabályok módosításait, a tisztviselői státusz rendezését és állampolgársági ügyeket.

A gyűlést dr. Hermann Vogelstein (Breszlau) rabbi nyitotta meg. Bejelentette, hogy a nyomozó gazdasági helyzet következtében számos kis hitközség fenntartása bizonytalanra vált. Izrael népe azonban — ugymond — mindig megtalálta a legsúlyosabb helyzetekben is a megoldásnak becsületét és bizonyára most is módot talál arra, hogy nagyobb megrázkódtatások nélkül uszsa meg a gazdasági krízist.

Leo Wolff törvényszéki bíró, a poroszországi zsidó hitközségi szövetség adminisztratív tanácsának elnöke, jelentést tett az elmúlt év szervezeti eseményeiről. A súlyos időkben — mondotta — kell, hogy tudatára ébredjünk a zsidó egység fontosságának. Papiroson a német zsidóság egyenjogúsítást élvez, nem úgy az életben. Az antiszemitizmus elviselhetetlenül terjeszkedett az utóbbi években és csak akkor tudunk eredményesen harcolni ellene, ha mi magunk is egységesek vagyunk.

Dr. Alfred Klee ügyvéd, a szövetség alelnöke, bemutatta a szövetség költségvetésének előirányzatát és sajnálatos konstataciókat az elmúlt periódus pénzügyi eredménytelenségéről. A szövetség igénybe vette a bankok pénzét, hogy rabbi és tanítók özvegyei számára kifizethesse penzük járulékaikat. Javasolja, hogy a berlini és breszlai rabbiaképző intézetek szubvencióját hagyják érintetlenül és egyáltalában a zsidó kultúra körül ne eszközöljenek leépítéseket, mert ez végzetes következményekkel járhat a zsidó szellemi életre.

R. A. Ehrlich (Königsberg) élénken tiltakozott azon akadályok ellen, amelyeket a különböző német kormányok támasztanak az úgynevezett államnélküliek honosítása ellen.

Georg Kareski a zsidó népközség mellett beszélt, míg a konzervatív dr. Horowitz (Frankfurt) a zsidó vallási élet elmélyítését követelte. Élénken tiltakozott a kommunisták vallásellenes mozgalma ellen és követelte, hogy a szövetség indítson vallási propagandát. Dr. Ismer Freund a zsidóság szervezetének minél nagyobb kiépítését követelte. Dr. Peyser a német asszimiláns zsidók nevében követelte a hitközségekben a német nyelvnek minél nagyobb érvényesítését.

Dr. Nahun Goldmann és Kurt Blumentfeld beszédei után az általános vitát befejezték. Ezután már csak a bizottságok ülészek. Az államnélküliek állampolgárságának rendezésére külön bizottság alakult.

HI

Uj Kelet az
bánsági zsidó
Főszerkesztő:
Felelős szerkesztő:
Bukaresti
Hátszegi Ernő
Kisebbségi utánn
megjelölésé

Erős éjszaka
pestről jelentik:
időjárásprognózis:
szellekkel, változó
pódások (havazás
éjszakai fagyokká
pesten ma délen

Kalifornia
nak fel volt jegy
donból jelentik:
mentoban érdek
annak, hogy hog
tevéket büntetés
csületes életre v
dolják, hogy ha
gasabb intellekt
nak, ugy művelt
őket a rossz uti
tesítettek és az
romezer feyene

A klakk elke
bécsi Operaház
tak, amelyen a k
takoztak és felké
ságot, hogy vessz
zavaró, gyakran r
tapsoláznak. A k
a jövőben a bécsi
ken arra kéri a
szini taptost mellő

A francia
ból jelentik: Fr
évből nagyobb d
nőnek, aki a r
pszichológiai prob
dalmi regényt ír
Marguerite Jouve
című regényéért.

A megtagad
Londonból jelent
sulat Tokióban e
kissasszonyát, ja
A realizmus kedv
less szerepeit eu
A darab a japán
mivel a kritika
tulságosan hangó

Vakmerő r
személyvonaton.
Cegléd közelében
reflen férfi raj
Steinherz Rudolf
kalapácsal fejbe
pengőjét, ezüstör
vonatról. A kere
potban találták a
időbe telt, amig
személyleírást ad
sőbb a kórházba
letét.

Hágában r
jogok tanulmány
zetközi tudomány
jelentik: Hágában
ségi jogok tanul
nemzetközi tudom
kulást Junckersd
deményezte. A tá
kisebbségek kérd
tudományt anket
továbbá tudomán
Első elnöke Mas
lonai egyetemi ta

Csoportár
szin és fo
minőségű

Tavaszi
szerezzé
100.000

Kereskedők! Konfekciósok! Masamódok! Szalonok figyelmébe! Ne vigye pénzt külföldre! Olesó külföldi árak! Bál, estélyi ruha és kabátvirágok! Mindennemű divatlap és saját tervezés szerinti himzések. Batikolás és mintázás mindennemű anyagra. Minden megrendelést 24 óra alatt elintézem. Fránkó szállítom.

„HELICON“
iparművészeti- és himző-műterem
ORADEA, str. Rimanóczy 4. I. emelet

KÖZGAZDASÁG

Megkezdte működését a Borszesz-Szindikátus

Törvénytelennek tartják szakmai körökben az új alakulatokat

Bucuresti-Bukarest, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy évi tárgyalás után megkezdte működését a Borszesz Szindikátus eladási irodája. A megalakulás nyomán csak ezen iroda bónja ellenében adható el az ország területén borszesz, amelynek ára 12.50 lej fokként és dekagrammként. A borszesz termelés szétosztása céljából három bizottság alakult, egy a beszállói, egy a regáti és egy az erdélyi gyárak számára. A bizottságok sorban keresik fel az egyes gyárakat, hogy meg-

állapítsák termelési képességüket és az összegyűjtött adatok alapján állapítsák azután meg az egyes gyárakra jutó kvótát. Mindaddig, amíg ez meg nem történik, a termelés a gyárak közt létrejött egyezség alapján folyik tovább. Az Argus közlése szerint egyébként több gyáros beadványt intézett az ifjovi törvényszékhez, annak kimondását kérve, hogy a Borszesz Szindikátust törvénytelen módon alapították, miután a múlt évben megalakult szindikátus még ma is működik.

Színház—Mozit

Roman Opera műsora

Két nagy előadás a Román Operában. Pénteken, március 27-én és vasárnap, 29-én este fél 9 órai kezdettel két nagy előadás lesz a Román Operában. Apostolescu, a kolozsvári közönség körében már ismert híres énekes fog ismét fellépni mint vendég pénteken a Parasztbecsület és Bajazzók, vasárnap pedig a Zsidónőben, Mascagni, Leoncavallo és Halévy halhatatlan műveiben. Apostolescu neve és művészi reputációja olyannyira ismert már nemcsak a hazai, hanem a külföldi közönség előtt is, hogy felesleges vele itt tovább foglalkozni. A két előadás szereposztását is oly sikeresen állapította meg az igazgatóság: Nestorescu, Tiron Silvia, Demetrescu, Gavrilescu, Aca de Barbu, Siomin és Dobreanscaia-val a főszerepekben, úgy, hogy biztosra vesszük, hogy e két estre az Operában fog találkozni Kolozsvár egész zeneérett közönsége.

Péntek, márc. 27: Parasztbecsület és Bajazzók. Nicu Apostolescu vendégszereplésével.

Vasárnap, márc. 29 (este): Zsidónő. Nicu Apostolescu vendégszereplésével.

Hétfő, márc. 30: Sámson és Delila. (Olcsó helyárakkal.)

Szerda, ápr. 1: A teremtés. (Haydn oratórium.)

Péntek, ápr. 3: Macbeth. (Próza előadás.)

Vasárnap, ápr. 5 (este): Rigoletto.

Hétfő, ápr. 6 (délután): A trubadur.

Szerda, ápr. 8: Fidelio.

Péntek, ápr. 9: Szünet.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

A bunda. Ma este lesz a bemutatója Gehart Hauptmann világhírű négyfelvonásos tolvajkomédiájának, A bundának. Alig van darab, amely a bürokrácia viszásságait finomabb éllel karrikírozza, mint A bunda. Az előadás egészen egyszerű lesz, ezuttal először játszanak Kolozsváron emeletes színpadon, amely lehetővé teszi, hogy forgószínpad híján is egészen gyors ütemben peregjen le az előadás s hogy egyidejűleg két színen is haladhasson a játék. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, a jegyek tulnyomó része elővételben kelt el. A darabot Kádár Imre rendezte, a főszerepeket Miklóssy Margit, Szentgyörgyi Mária, Komár Juliska, Czoppán Flóri, Földényi László, Tóth Elek, Fekete Mihály, Forgács Sándor, Selmezy Mihály, Leövey Leó, Nyerkes Ferenc alakítják. Az előadást premier bérletben, az irodalmi munkásciklus keretében tartják meg s a darab előtt Hoffer Géza író rövid konferánst Gerhart Hauptmannról és A bundáról.

Szombat este: Csókos asszony. Muzihely árakkal adják szombaton a Csókos asszony című közkedvelt operettet.

A Miss-jelöltek a Magyar Színházban. A Miss Kolozsvár választáson résztvevő urilányok bejelentették a Magyar Színháznak, hogy vasárnap este testületileg végig nézik a Tul a nagy Krivánon előadását. Az érdekes vendégekre külön is felhívjuk a közönség figyelmét.

Látta már A császár szerelmét? Okvetlenül meg kell néznie, mert Liane Haidnak és Walter Janssennek ez a csodás alkotása felülmulja az összes eddigi filmoperetteket. Remek mese, gyönyörű muzsika, ragyogó kiállítás!

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA
Péntek: A bunda. (Tolvajkomédia 4 felvonásban. 34. Premierbérlet. Ssz. 230.)

Szombat: Csókos asszony. (Uj betanulásban, 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárakkal. Ssz. 231.)

Vasárnap 9: Tul a nagy Krivánon. (Uj betanulásban, 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárakkal.)

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZEP-EUROPAI
Péntek, március 27.

A mai nap kiemelkedő műsorszámát a varsói filharmonikus zenekar hangversenye. Szigeti József hegedűművész közreműködésével.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Időjelzés, hírek. 16: Katonazene. 18: Rádióegyetem. 19: Szindarab. 19.30: Grammfón. 20: Wagner: Trisztan és Izolda c. operája. Közben hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Grammfónhangv. 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Mesedélután 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 5: Orosz dalok zongorakísérettel. 5.25: Novellák. 6: Cigányzene. 7: József főherceg háborus naplója. 7.30: A varsói filharmonikusok hangversenye, Szigeti József hegedűművész közreműködésével.

Műsoron Bach: D-moll hegedűverseny, Mendelssohn: Hegedűverseny és lengyel szerzők művei. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Cigányzene.

Bécs. 20: Kórus. 22.15: Jazz.

Berlin. 21: Lirai operarészletek.

Breslau. 21.35: Baritonadalok.

Frankfurt. 19.35: Rossini: Szevillai borbély c. operája.

Hamburg. 20: Wagner hangv.
Lipce. 20: Rossini: Szevillai borbély c. operája.
Varsó, Kattowic, Poznan. 20.15: Filharmonikus hangv.
Milánó. 21.30: Hangv.
Róma. 21.30: Szimf. hangv.
Prága. 21: Musszorgszkij szerzeményei.
Pozsony. 23.20: Modern zene.
Toulouse. 20.45: Havi gitár. 21: Operatrézletek. 21.15: Operarészletek. — 24: Dalok. 24.30: Harmonika.
Osló. 20: Filharmonikus hangv.
Belgrád. 22.35: Hangv.

Szombat, március 28.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek. 16: Zenekar. 17: Hírek. 18: Rádióegyetem. 19: Grammfón. 20: Rádiózenekar. 20.30: Felolvasás. 20.45: Román népzene. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Zenekar. 9.30: Hírek. 12.05: Szalózenekar. 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Előadás. 5.30: Könyvűzene. 7: Előadás. 8.15: Dalok. 9.15: „Dani bá” előadás. Utána: Pontos időjelzés időjárás, hírek. Majd: Grammfónhangverseny.

Bécs. 21: Bécsi est.

Breslau. 22.30: Táncczene.

Hamburg. 20: Strauss: Denevér című operettje.

Lipce. 19.30: Bárdok dalai.

Varsó, Kattowic, Poznan. 19.30: Grammfón. 20.30: Könyvűzene. 22.15: Chopin művei. 23: Táncczene.

Milánó. 21.40: Kamarazene. 20.30: Operatrézletek. 23.35: Szórakoztató zene.

Róma. 20.50: Opera.

Prága. 20: Szimf. hangv.

Osló. 22.15: Humoros szavalat.

Toulouse. 20.45: Beethoven: IV. szimfónia. 23: Operadalok. 23.35: Katonazene.

קאקור

דיא טעקענדארטער יידישע געמיינדע וועט פארטן זיך צו בעזעצן אין שווייץ ירוש' מרבים מיט קבלות פון 3 אנערקאנטע רבנים, ועלבר מוס אויך בעל קודא זיין — געהאלט **Lei 600** וואסענליך וואונגן עס געבענמא. — בעפארצונט ווערען דיא פיר קהל לומענט — אויסבארגן קאנען אפערטע ביז שפאטענסטעס יוד איר חרצ'א הכעל'ל'ט געבט קאפיען אדערער קבלות אינווענדן שפעטן ווערען נור דעם אקצעפטירטען פעריגטע.

Baruch Schieber Teaca אדירעסט:

Minden regénynél érdekesebb olvasmány

II. Vilmos császár emlékiratai

„ESEMÉNYEK ÉS EMBEREK AZ 1878—1918. ÉVEKBŐL”
Ár 160 lej helyett 40 lej

Kapható az Uj Kelet könyvostályában. Vidékre 48 lej pénz, vagy bélyeg ellenében portómentes szállítás

Kolozsvári
Takarékpénztár és Hitelbank
Részvénytársaság (CLUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkéi 143 millió lei

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Kereszturon, Szászregenyvidéki Takaré- és Hitel Rt. Szászregenyben és Népbank Rt. Bánffyhadon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz!
Áruraktárai a vasút mellett.

Apro hirdetések

Uj diógyökér ebédülő eladó. Berkovics műasztalos, Dézsma u. 2.

Különbejárati butorozott szobát keresek április 15-re fiatalember, Iparkamara környékén. Címet a kiadóba kér.

Kiadó a Deák Ferenc ucca elején két szoba, nagyon olcsón, irodának, különösen ügyvédi irodának, esetleg orvosi rendelőknek rendkívül alkalmas. Cím a kiadóban.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fej esecsemőtejt kapható Schwartz Ignácné vegetárius éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

2 zsidó fiatalember teljes ellátást kaphat belvárosban. Cím: Str. Kantopol (Szappan u.) 2. szám.

Különbejárati, nagy, világos butorozott szoba lépcsőházi bejárattal két, esetleg három személy részére kiadó. Str. Saguna (Bartha M. u.) 14., II. em.

Keresek 2 szoba konyha komfortos lakást május vagy június elejére. „Pontos fizető” jellegére a kiadóba.

Üzlethelyiségek berendezéssel együtt azonnal kiadók a Minerva Biztosító palatájában, Regele Ferdinand 37.

Soha

nem volt még ilyen nagymérvű árszállítás a piacon
Atheneum olcsó könyvei

- Barbusse: Erő, füzve 68 lej
- A. France: Hátrahagyott írásai füzve, 34 lej
- Heltai: Írók, színésznők 68 lej
- Thackeray: Titmarsch 34 lej
- Mihály E.: Az autók elektromos felszerelése 170 lej
- Szalay László: Mihály bácsi 194 oldal 51 lej
- Blasco Ibanez: Mindenki asszonya 288 oldal 68 lej
- Blasco Ibanez: A meghódított tenger 300 oldal 68 lej
- Emil Zola: Tiérese Raquin 284 oldal 68 lej
- René Benjámín: Egy regényes élet 364 oldal 68 lej
- Dos Passos: Newyork regénye oldalon, 2 kötet 102 lej
- Bainville: Franciaország története 488 oldal, 2 kötet 102 lej
- Ady Endre: A minden-titok versei 68 lej
- Ady Endre: Uj versek 68 lej
- Ady Endre: Illés szekerén 68 lej
- Ady Endre: Szeretném ha szeretnének 68 lej
- Ady Endre: A magunk szerelme 68 lej
- Ady Endre: Ki látott engem 68 lej
- Ady antológia 264 oldal, 284 vers 156 lej

Kapható: **Uj Kelet könyvostályában** Vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett szállítunk.

Schalom Asch:

Petersburg Warschan Moskau

korunk leghatalmasabb zsidó triológija. Ára izléses vászonkötésben kötetenkint 280 lej.
Az Uj Kelet könyvostályában.

XIV. EV Cluj—K márc 5691

Uj Kelet és bászák

Uj Kelet hírszolgálat

Uj Kelet hírszolgálat

Törvény

vagy g

A minap a demokrata képviselő munkáügyi jesszen a parlamentet a munkarendezésére. A talában arról a következőkben teljesen a miniszter az a következőkben — Sokkal is az érvényben zásával, sem újabb és eset előkészítésével.

A válasz volt. Am nem a munkáügyi lentésében központját érintévényünk van, olyan állama, olyan méretekpen Romániában a parlament fenalatt csaknem zott meg. S ha előző liberális get, amely a tó csak igyekezett akkor nem tudótszázra becsült szavazott törvény.

Annyira kiró Deleterdingnek, leum-konzern néhány napig nia a törvényh néjének megatörvényre és tőna szükség — zataban Deleter törvényhozási és ezt ma már lehet állapítani volt az ország mely állam gaz a törvényekben nem sokkal inkom adminisztrésztül itélik nyes az az ax Maniu fogalma szól, hogy mind kel bir, amenny azt a végrehajt ba átültetni. E dig nyugodt lélváníthatjuk a gyobb részét.

De értéktelen már önmagában hogy ugy mond romániai törvény hogy külföldi a kormányok anélkül, hogy az ország speci ságait. A román sen kérkedtek ben a leghalad felfogások jutn ságban azonban azt, hogy ez a szellem Eldorád mert áthidalhat vényben lefekt principiumok és szelleme és intettség nem ujkb an érvényben